

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی تحصیلات تکمیلی دانشکده
شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: نظام ها و برنامه های آموزشی در پرستاری	شماره درس: ۵۰۰۶۰۳
نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری	دروس پیش نیاز: —
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): دکترای پرستاری، ترم دوم	نیمسال تحصیلی: اول ۴۰۳-۴۰۴
زمان کلاس: چهارشنبه ها ۱۰-۱۲	مکان کلاس: ۲۷
مسئول درس: دکتر علیرضا ایرج پور	زمان حضور در دفتر کار: یکشنبه ها ۱۰-۸ صبح
شماره تماس: ۳۷۹۲۷۶۱۶ - ۰۳۱	
* اساتید مدعو: چگونگی تدوین برنامه آموزشی (دکتر نیکو یمانی)	
اساتید درس: دکتر علیرضا ایرج پور و دکتر مریم باقری	

Email: irajpour@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

در این درس با مروری بر مفاهیم بنیادی در برنامه ریزی آموزشی و الگوهای ارزشیابی برنامه به آشنایی با مفاهیم کلی فرایند آموزش، فلسفه، رسالت، چشم انداز و اهداف آموزشی پرداخته و چگونگی تدوین برنامه های آموزش پرستاری در سطوح مختلف، نقد و بررسی و روند بازنگری آنها را مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. این درس که بر اساس اصل دانشجو محوری و یادگیری فعال تنظیم شده است به دانشجو فرصت میدهد تا دانسته های خود را در زمینه عوامل موثر بر برنامه های آموزش پرستاری از دیدگاه فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی تقویت نموده و با بکار گیری آموخته ها و تجربیات تخصصی برنامه پیشنهادی را بر اساس اصول علمی تهیه و تدوین نماید.

اهداف کلی:

آشنایی دانشجویان با نظامهای تطبیقی آموزش پرستاری در ایران و جهان، و نقد و بررسی و تلفیق برنامه های آموزش پرستاری در ایران و جهان و تدوین برنامه آموزش پرستاری در ایران با توجه به عوامل موثر بر تدوین برنامه

اهداف رفتاری:

در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود:

۱. مفاهیم و واژگان اختصاصی در حوزه آموزش و ارزشیابی را ارائه نماید.

۲. چارچوب و فنون نیازسنجی را شرح داده و برای نیازسنجی یک درس، یک فن مناسب را انتخاب و تشریح نماید.
۳. منابع تعیین اهداف آموزشی را نام برده و نقش هرکدام در تدوین اهداف آموزشی را توضیح دهد.
۴. اصول انتخاب و سازماندهی محتوا در برنامه آموزشی را با ذکر مثال توضیح دهد.
۵. راهبردها و رویکردهای برنامه آموزش پرستاری در ایران را تشریح نماید.
۶. اصول ارزشیابی برنامه آموزشی را در قالب نقد یک ارزشیابی برنامه ارائه نماید.
۷. یک برنامه آموزشی را با استفاده از یکی از مدل های ارزشیابی برنامه، ارزشیابی نماید.
۸. فلسفه، چشم انداز و رسالت برنامه آموزش پرستاری در مقاطع مختلف در کشور را با توجه به فلسفه و رسالت وزارت متبوع نقد، بررسی و تحلیل نماید برنامه های آموزش پرستاری را بر اساس الگوها و رویکردهای ارزشیابی برنامه شرح دهد.
۹. راهبردها و رویکردهای برنامه آموزش پرستاری در ایران و جهان مقایسه و تشریح نماید.
۱۰. عوامل موثر بر اجرای برنامه آموزشی پرستاری (فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و ..) را در قالب چک لیست اجرایی ارائه نماید.
۱۱. ادغام در آموزش پرستاری، مفاهیم بنیادی و محتوای مربوطه در برنامه های آموزش پرستاری ایران و جهان را بحث نماید.
۱۲. انواع ادغام را در یک برنامه آموزش پرستاری در ایران و دو برنامه آموزشی در سطح جهان را شناسایی و دلیل بکارگیری را بحث نماید.
۱۳. محتوای دروس با مفاهیم بنیادی در برنامه های آموزش پرستاری ایران و جهان بررسی، مقایسه و تحلیل نماید.
۱۴. تربیت و توسعه نیروی انسانی پرستاری و چالشهای مرتبط با آنرا تشریح نماید.
۱۵. موسسات و جوامع علمی حرفه ای ایران و جهان و نقش آنها در توسعه نیروی انسانی پرستاری را مقایسه نماید.
۱۶. طراحی، تدوین یا ارزشیابی یک برنامه آموزشی پرستاری تخصصی و مبتنی بر نیاز جامعه و فرهنگ محورا اجرا گردد.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

در این درس تلاش خواهد شد تا تدریس بر مبنای دانشجو محوری و با بهره گیری از یادگیری فعال و مزایای توجه به تفکر انتقادی انجام شود لذا از شیوه های زیر استفاده خواهد شد:

- جستار کتابخانه ای و منابع الکترونیکی بصورت فردی و گروهی
- بحث و گفتگوی کلاسی
- پرسش و پاسخ
- ارائه سمینار

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- ارزشیابی دانشجویان بر مبنای نظم، سازماندهی، کیفیت و ارتباط محتوای مطالب ارائه شده با وظایف محوله ای خواهد بود که بصورت شفاهی و کتبی مورد انتظار است.
- در خصوص مطالبی که بصورت شفاهی ارائه خواهد شد، عناوین در جلسه اول بصورت قرعه کشی تعیین خواهد شد که بر اساس جدول زمانبندی در هر جلسه اداره کننده بحث یک نفر و سایر فراگیران در مباحثه شرکت می کنند و موضوعات طبق جدول زمانبندی درس ارائه می گردد.

- دانشجویان موظفند محتوای مورد نظر برای ارائه را از دو هفته قبل به ایمیل اساتید جلسه درس ارسال و بازخورد دریافت نمایند. پس از اعمال بازخورد، محتوا باید در اختیار سایر فراگیران قرار گیرد و در زمان مقرر ارائه گردد.

- چگونگی طراحی و تدوین برنامه آموزشی (تکلیف) در کلاس تشریح خواهد شد و دانشجویان تحت نظارت اساتید و با استفاده از یک برنامه زمانی مشخص برنامهء محوله را تدوین خواهند نمود. از دانشجویان انتظار می رود پروپوزال فعالیت مورد نظر را در جلسه ای جدای از برنامه کلاس در هفته چهارم درس ارائه کنند و روش کار توسط اساتید و سایر دانشجویان نقد و تحلیل خواهد شد (به هر نفر ۱۰ دقیقه وقت داده می شود تا اهداف و روش کار خود را توضیح دهند و ۱۰ دقیقه نقد روش کار و ارائه پیشنهادات کلاس خواهد بود). علاوه بر ارائه گزارش ماهیانه پیشرفت کاری به استاد، نتایج نهائی را در قالب یک سمینار مکتوب (حاوی مفاهیم مربوطه با بهره گیری از جدیدترین منابع، ارزیابی موقعیت و ارائه برنامه و در صورت امکان ارزشیابی نتایج در ۴۵۰۰ تا ۵۰۰۰ کلمه) و همچنین سمینار شفاهی ترجیحا در سطح دانشکده ارائه خواهد شد.

(پروژه محوله در این بخش می تواند با هدایت مدرسین و با همکاری دانشجویان در قالب اجرای یک طرح پژوهشی مصوب نیز انجام گردد)

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- مشارکت فعال در بررسی و مطالعه متون، مباحثه در کلاس و کمک به پویایی مباحث ارائه شده
- ارائه بازخورد در مباحث و موضوعات ارائه شده در کلاس و جلسات پیشرفت کار
- ارائه شفاهی مباحث انتخابی و مقایسه نظامهای آموزشی و ارائه برنامه تدوین شده
- ارائه کتبی مباحث انتخابی دانشجو بر اساس زمان بندی تعیین شده
- تحویل کلیه مطالب ارائه شده را بصورت CD
- ارائه مکتوب و همراه با امضای فرم اظهارنامه اصالت تکلیف از سوی دانشجویان
- کلیه بازاندیشی ها در باره موضوعات مطرح شده در کلاس درس در سامانه نوید با سایر اعضای کلاس به اشتراک گذاشته می شود.
- محاسبه نمرات مربوط به کار عملی و ارائه های شفاهی منوط به کسب ۷۰ درصد نمره آزمون کتبی خواهد بود.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	مشارکت فعال در کلاس	۲
۲	ارائه مباحث تعیین شده در کلاس	۴
۳	ارائه پروژه	۴
۴	آزمون پایانی	۱۰
-	جمع کل	۲۰
نمره مازاد	تدوین پیش نویس مقاله مرتبط با تکالیف	۱ تا ۲ نمره

References:

- 1) Uys L.R., Gwele N.S. (2005) Curriculum Development in Nursing: Process and Innovation. London: Routledge.
- 2) Keating S.B. (2018) Curriculum Development and Evaluation in Nursing. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- 3) Iwasiw C.L. Goldenberg D., Andrusyszyn M. (2009) Curriculum Development in Nursing Education. London: Jones and Bartlett Publisher.
- 4) Wolf P., Hughes JC (2007) Curriculum Development in Higher Education: Faculty-Driven Processes and Practices. San Francisco: Jossey-Bass.
- 5) Spaulding DT. Program evaluation in practice: Core concepts and examples for discussion and analysis. John Wiley & Sons; 2013 Dec 16.
- 6) Oermann MH, Gaberson KB. Evaluation and testing in nursing education. Springer Publishing Company; 2016 Nov 7.
- 7) Oermann MH, De Gagne JC, Phillips BC, editors. Teaching in nursing and role of the educator: The complete guide to best practice in teaching, evaluation, and curriculum development. Springer Publishing Company; 2021.

نصر، احمدرضا (۱۳۸۶). برنامه درسی و طراحی درس در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.

میرزازاده، عظیم، گندمکار، رقیه، راهنمای عملی ارزشیابی برنامه، تهران، تیمورزاده، طبیب ۱۳۹۲

• شناسنامه کامل درس در web site دانشکده www.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: نظام ها و برنامه های آموزشی در پرستاری شماره درس: ۵۰۰۶۰۳

نیمسال تمصیلی و سال: اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴ رشته تمصیلی: دکترای پرستاری

فراگیران: ترم ۲ زمان: چهارشنبه ها ساعت ۱۰-۱۲ اساتید درس: دکتر ایرج پور - دکتر باقری

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
	۱۴۰۳/۶/۲۱ ۱۲-۱۰	معرفی درس و تقسیم کار	حضوری	-	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۱	۱۴۰۳/۶/۲۸ ۱۲-۱۰	مفاهیم و واژگان تخصصی حوزه آموزش و ارزشیابی	☒ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۲	۱۴۰۳/۷/۴ ۱۲-۱۰	برنامه آموزشی و چگونگی تدوین آن (انواع مدل های تدوین برنامه های آموزشی)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر یمانی دکتر ایرج پور
۳	۱۴۰۳/۷/۱۱ ۱۲-۱۰	برنامه آموزشی و چگونگی تدوین آن (نیازسنجی، تدوین اهداف، انتخاب و سازماندهی محتوا)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر یمانی دکتر ایرج پور
۴	۱۴۰۳/۷/۱۸ ۱۲-۱۰	عوامل موثر بر برنامه آموزشی پرستاری (فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و ..)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۵	۱۴۰۳/۷/۲۵ ۱۲-۱۰	راهبردها و رویکردهای برنامه آموزش پرستاری در ایران و جهان، ارائه ابزار تحلیل برنامه ها	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۶	۱۴۰۳/۸/۲ ۱۲-۱۰	اجرای برنامه آموزشی (عناصر اجرای برنامه و تدوین ابزار اجرا)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۷	۱۴۰۳/۸/۹ ۱۲-۱۰	انواع ادغام در آموزش پرستاری، مفاهیم بنیادی و محتوای مربوطه در برنامه های آموزش پرستاری ایران و جهان	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۸	۱۴۰۳/۸/۱۶ ۱۲-۱۰	ارزشیابی برنامه آموزشی (اصول و الگوها/ مدل های ارزشیابی)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۹	۱۴۰۳/۸/۲۳ ۱۲-۱۰	ارزشیابی برنامه آموزشی (طرح ارزشیابی برنامه، نقد/گزارش ارزشیابی)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیش خوانی، بحث و گفتگو	دکتر ایرج پور دکتر باقری
۱۰	۱۴۰۳/۸/۳۰	بررسی و مقایسه موسسات و جوامع علمی، حرفه ای در ایران و جهان	☒ حضوری	پیش خوانی،	دکتر ایرج پور

دکتر باقری	بحث و گفتگو	☐ آنلاین ☐ آفلاین	و نقش آن در حمایت از تربیت و توسعه نیروی انسانی پرستاری و چالشهای مرتبط	۱۲-۱۰	
دکتر ایرج پور دکتر باقری	پیش خوانی، بحث و گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	تحلیل برنامه آموزشی دوره کارشناسی پرستاری ایران و مقایسه آن با جهان (بررسی فلسفه، رسالت، دیدگاه و اهداف آموزش پرستاری در ایران)	۱۴۰۳/۹/۷ ۱۲-۱۰	۱۱
دکتر ایرج پور دکتر باقری	پیش خوانی، بحث و گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	تحلیل برنامه آموزشی دوره کارشناسی پرستاری ایران و مقایسه آن با جهان	۱۴۰۳/۹/۱۴ ۱۲-۱۰	۱۲
دکتر ایرج پور دکتر باقری	پیش خوانی، بحث و گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	تحلیل برنامه کارشناسی ارشد پرستاری ایران و مقایسه آن با جهان	۱۴۰۳/۹/۲۱ ۱۲-۱۰	۱۳
دکتر ایرج پور دکتر باقری	پیش خوانی، بحث و گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	تحلیل برنامه کارشناسی ارشد پرستاری ایران و مقایسه آن با جهان	۱۴۰۳/۹/۲۸ ۱۲-۱۰	۱۴
دکتر ایرج پور دکتر باقری	پیش خوانی، بحث و گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	تحلیل برنامه دکترای پرستاری ایران (پی اچ دی آموزشی و پژوهشی) و مقایسه با جهان	۱۴۰۳/۱۰/۵ ۱۲-۱۰	۱۵
دکتر ایرج پور دکتر باقری	پیش خوانی، بحث و گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	نقد و تحلیل برنامه دکترای پرستاری بالینی (DNP)	۱۴۰۳/۱۰/۱۲ ۱۲-۱۰	۱۶
دکتر ایرج پور دکتر باقری	پیش خوانی، بحث و گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	گزارش پیشرفت پروژه	۱۴۰۳/۱۰/۱۹ ۱۲-۱۰	۱۷

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

آزمون کتبی هفته سوم دی

گروه	نام و نام خانوادگی	کشورهای مورد بررسی
۱		آمریکای شمالی و کانادا
۲		آمریکای جنوبی (آرژانتین، برزیل، شیلی، کلمبیا)
۳		بریتانیا، استرالیا
۴		اسکاندیناوی (نروژ، دانمارک، فنلاند، سوئد)
۵		آسیای جنوب شرقی (ژاپن، کره جنوبی، چین، هند)
۶		آفریقا (آفریقای جنوبی، مصر، مراکش، الجزایر)
۷		خاورمیانه (عربستان، لبنان، قطر، ترکیه)